

Project No: 101056184

TourX CoVE for the Tourism Industry

Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Το σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην Πορτογαλία

Οι πληροφορίες σε αυτό το θέμα βασίζονται στον ιστότοπο: <https://www.anqep.gov.pt/np4EN/53.html>.

Στην Πορτογαλία, υπάρχουν διάφορες διαδρομές διπλής πιστοποίησης (που οδηγούν στην απόκτηση σχολικού και επαγγελματικού πιστοποιητικού), οι οποίες απευθύνονται σε νέους και αποσκοπούν στην ολοκλήρωση της βασικής εκπαίδευσης (⁹ο έτος φοίτησης) και της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (¹²ο έτος φοίτησης). Αυτές οι διαδρομές συνδέονται με μια πιο πρακτική μαθησιακή εμπειρία που σχετίζεται με ένα επάγγελμα και η οποία δίνει τη δυνατότητα είτε να συνεχιστεί η μάθηση είτε να πραγματοποιηθεί η ένταξη στην αγορά εργασίας. Σε αυτές περιλαμβάνονται τα Επαγγελματικά Μαθήματα (PC), τα Μαθήματα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ETC) για νέους, τα Εξειδικευμένα Καλλιτεχνικά Μαθήματα (SAC) και τα Μαθήματα Τεχνολογικής Εξειδίκευσης (TSC).

Η ANQEP — Εθνική Υπηρεσία Πιστοποίησης και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης — είναι δημόσιος φορέας, με αποστολή να «συμβάλει στη βελτίωση των επιπέδων πιστοποίησης των νέων και των ενηλίκων στην Πορτογαλία, προωθώντας τόσο την αυξανόμενη ζήτηση για σχολικά και επαγγελματικά προσόντα (διπλή πιστοποίηση) σε μη τριτοβάθμιο επίπεδο, όσο και μια προσφορά αρχικής και δια βίου κατάρτισης που να είναι ευρέως ελκυστική, ποιοτική και συναφής με την αγορά εργασίας».

Η ANQEP τελεί υπό την εποπτεία και την από κοινού επίβλεψη των Υπουργείων Παιδείας και Εργασίας, Αλληλεγγύης και Κοινωνικής Ασφάλισης, σε συντονισμό με το Υπουργείο Οικονομίας και Ναυτιλιακών Υποθέσεων.

Τα μαθήματα διοργανώνονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προσόντων. Προωθούν τα προσόντα, την κατάρτιση και τη μάθηση για την προσωπική ανάπτυξη, καθώς και την εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη των πολιτών. Το δίκτυο των φορέων περιλαμβάνει τα Κέντρα Qualifica, σχολεία, κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης του IEPF και φορείς κατάρτισης πιστοποιημένους από τη DGERT.

Οι φορείς που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προσόντων και προσφέρουν επαγγελματικά μαθήματα και μαθήματα απόκτησης προσόντων είναι: Κέντρα Qualifica – εξειδικευμένα κέντρα απόκτησης προσόντων για ενήλικες, τα οποία στοχεύουν στην προώθηση της δια βίου μάθησης και στη βελτίωση των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών προσόντων του πληθυσμού, αξιοποιώντας τις ατομικές διαδρομές κάθε ατόμου· Σχολεία – ένα δίκτυο δημόσιων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, συμπεριλαμβανομένων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, επαγγελματικών σχολών και ιδιωτικών και συνεταιριστικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Το δίκτυο αυτό των σχολείων προσφέρει μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης, μαθήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης νέων, μαθήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων και πιστοποιημένα μαθήματα κατάρτισης με δομοστοιχειωτή δομή· **Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης του IEPF** – ένα δίκτυο κέντρων κατάρτισης που τελούν υπό την άμεση διαχείριση του Instituto do Emprego e Formação Profissional, I.P., το οποίο προσφέρει μαθήματα μαθητείας, μαθήματα τεχνολογικής εξειδίκευσης, μαθήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων και πιστοποιημένα μαθήματα κατάρτισης με δομοστοιχειωτή δομή· **Φορείς κατάρτισης πιστοποιημένοι από τη DGERT** – **Οι φορείς** αυτοί μπορούν να αναπτύσσουν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων καθώς και πιστοποιημένα προγράμματα κατάρτισης με δομοστοιχεία.

Η υλοποίηση των προσφερόμενων προγραμμάτων πιστοποίησης πραγματοποιείται από μια τεχνικο-παιδαγωγική ομάδα, η οποία αποτελείται από: εκπαιδευτικούς· εκπαιδευτές· Σύμβουλο Δοκιμασίας Επαγγελματικής Ικανότητας· Σύμβουλο Δοκιμασίας Καλλιτεχνικής Ικανότητας· Σύμβουλο Εκπαίδευσης στον Χώρο Εργασίας· Εκπαιδευτή Εκπαίδευσης στον Χώρο Εργασίας· Διευθυντή Προγράμματος· Παιδαγωγικό Σύμβουλο· Συντονιστή του Κέντρου Qualifica· Τεχνικό Καθοδήγησης, Αναγνώρισης και Επικύρωσης Δεξιοτήτων.

Το εθνικό σύστημα προσόντων (SNQ) δημιουργήθηκε το 2007 με στόχο την αναβάθμιση των επιπέδων προσόντων του ενεργού πληθυσμού, μέσω της σχολικής και επαγγελματικής εξέλιξης, καθώς και τη διαμόρφωση μιας προσφοράς αρχικής και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης για νέους και ενήλικες. Στο πλαίσιο αυτό, δημιουργήθηκαν εργαλεία διαμόρφωσης για την οργάνωση των προσόντων και την αξιοποίηση των διαδρομών προσόντων, όπως το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (QNQ), ο Εθνικός Κατάλογος Προσόντων (CNQ), καθώς και το Εθνικό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (SNC) και το «Qualifica Passport», προκειμένου να διασφαλιστεί η συνάφεια της μάθησης με την προσωπική ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων και της οικονομίας.

- Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (NQF): ενιαίο πλαίσιο αναφοράς για την ταξινόμηση όλων των προσόντων που παράγονται στο εθνικό σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ανεξάρτητα από τις οδούς πρόσβασης. Το εθνικό πλαίσιο προσόντων διαρθρώνεται σε 8 επίπεδα προσόντων (Anqer, 2024):

Level	Qualifications
Level 1	2 nd Cycle of basic education
Level 2	3 rd Cycle of basic education obtained in basic education or through double certification paths
Level 3	Upper-secondary education aimed at pursuing higher education studies
Level 4	Upper-secondary education obtained through double certification paths or upper-secondary education aimed at pursuing higher education studies plus a professional traineeship – minimum of 6 months
Level 5	Post-secondary non-higher education qualification with credits to pursue higher education studies
Level 6	Bachelor degree
Level 7	Master degree
Level 8	Doctorate degree

Εικόνα1 : Επίπεδα προσόντων (Ανqep, 2024)

Διαδρομές διπλής πιστοποίησης που απευθύνονται σε νέους (15-23 ετών) -
<https://www.anqep.gov.pt/np4EN/jovens/>

Υπάρχουν διάφορες διαδρομές διπλής πιστοποίησης που απευθύνονται σε νέους, για την ολοκλήρωση της βασικής εκπαίδευσης (9ο έτος σχολικής φοίτησης) και της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (12ο έτος σχολικής φοίτησης), μέσω μιας πιο πρακτικής μαθησιακής εμπειρίας που συνδέεται με ένα επάγγελμα και η οποία τους επιτρέπει να συνεχίσουν τη μάθηση ή να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Αυτές περιλαμβάνουν:

- Επαγγελματικά Μαθήματα (PC)·
 - ο Μια διαδρομή ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με διπλή πιστοποίηση, η οποία επιτρέπει την ανάπτυξη κοινωνικών, επιστημονικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για την άσκηση μιας επαγγελματικής δραστηριότητας . Παράλληλα, αποκτάται το απολυτήριο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα προγράμματα αυτά προετοιμάζουν τους νέους για μια ευκολότερη και πιο εξειδικευμένη ένταξη στην αγορά εργασίας και τους δίνουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις

σπουδές τους σε επίπεδο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα προγράμματα έχουν διάρκεια τριών ετών, με φόρτο εργασίας που κυμαίνεται από 3100 έως 3440 ώρες. Διαρθρώνονται σε τέσσερις εκπαιδευτικές ενότητες:

- Κοινωνικοπολιτισμική κατάρτιση: με στόχο τη συμβολή στη διαμόρφωση της προσωπικής, κοινωνικής και πολιτισμικής ταυτότητας των μαθητών.
- Επιστημονική κατάρτιση: με στόχο την παροχή επιστημονικής κατάρτισης σύμφωνης με το προσόν που πρόκειται να αποκτηθεί.
- Τεχνολογική κατάρτιση: οργανώνεται σε Μονάδες Βραχυπρόθεσμης Κατάρτισης (STTU), με στόχο την απόκτηση και την ανάπτυξη ενός συνόλου τεχνικών δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για την επαγγελματική δραστηριότητα.
- Μάθηση με βάση την εργασία: πραγματοποιείται σε επιχειρήσεις ή άλλους οργανισμούς, κατά τη διάρκεια περιόδων μεταβλητής διάρκειας, είτε καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης είτε στο τέλος της.

Τα προγράμματα αυτά ολοκληρώνονται με την παρουσίαση και την υπεράσπιση ενός έργου ενώπιον επιτροπής, η οποία ονομάζεται Δοκιμασία Επαγγελματικής Ικανότητας (PAT), κατά την οποία επιδεικνύονται οι δεξιότητες και οι γνώσεις που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.

- ο Τα προγράμματα αυτά απευθύνονται σε όσους έχουν ολοκληρώσει το^{9ο} έτος σχολικής φοίτησης ή ισοδύναμη εκπαίδευση.
- ο Πιστοποίηση: οι μαθητές αποκτούν διπλή πιστοποίηση — δευτεροβάθμια εκπαίδευση και επαγγελματική πιστοποίηση — η οποία αντιστοιχεί σε προσόν επιπέδου 4 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων
- Προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης (ETC) για νέους.
 - ο Πρόγραμμα βασικής εκπαίδευσης με διπλή πιστοποίηση. Με άλλα λόγια, αναπτύσσονται οι κοινωνικές, επιστημονικές και επαγγελματικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την άσκηση μιας επαγγελματικής δραστηριότητας, ενώ ταυτόχρονα αποκτάται το βασικό επίπεδο εκπαίδευσης. Τα προγράμματα έχουν διάρκεια δύο ετών και χωρίζονται σε τέσσερις εκπαιδευτικές ενότητες: Κοινωνικοπολιτιστική Εκπαίδευση· Επιστημονική Εκπαίδευση· Τεχνολογική Εκπαίδευση· Μάθηση μέσω της εργασίας.
 - ο Τα Προγράμματα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ενδέχεται να είναι τα καταλληλότερα για όσους έχουν ολοκληρώσει τον 2ο κύκλο της βασικής εκπαίδευσης και είναι ηλικίας 15 ετών και άνω.
 - ο Στο τέλος του προγράμματος, οι μαθητές αποκτούν διπλή πιστοποίηση – βασική εκπαίδευση και επαγγελματική πιστοποίηση – η οποία αντιστοιχεί σε προσόν επιπέδου 2 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.
- Εξειδικευμένα Καλλιτεχνικά Μαθήματα (SAC).
- Μαθήματα Τεχνολογικής Εξειδίκευσης (TSC).

Διαδρομές διπλής πιστοποίησης που απευθύνονται σε ενήλικες μαθητές (23-66 ετών) – <https://www.anqep.gov.pt/np4EN/adultos/>

Υπάρχουν διάφορες διαδρομές πιστοποίησης που, καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής, επιτρέπουν την απόκτηση σχολικού πιστοποιητικού βασικού επιπέδου (^{4ο}, ^{6ο} ή ^{9ο} έτος φοίτησης) ή επιπέδου ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (^{12ο} έτος φοίτησης) και/ή επαγγελματικού πιστοποιητικού:

TourX CoVE για τον τομέα του τουρισμού, Αριθμός έργου: 101056184 | www.tour-x.eu

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται ανήκουν αποκλειστικά στους συγγραφείς και δεν αντανακλούν απαραίτητα αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του

- ο Αναγνώριση, επικύρωση και πιστοποίηση ικανοτήτων:
 - ο Διαδικασίες μέσω των οποίων ένας ενήλικας αποδεικνύει τις δεξιότητες που έχει αποκτήσει και αναπτύξει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του μέσω της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης, οι οποίες υπόκεινται σε επικύρωση και πιστοποίηση με σκοπό την απόκτηση ενός τίτλου σπουδών. Η ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας επιτρέπει την απόκτηση πιστοποιητικού βασικής εκπαίδευσης (^{4ο}, ^{6ο} ή ^{9ο} έτος φοίτησης) ή πιστοποιητικού ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (^{12ο} έτος φοίτησης). Η διαδικασία επικύρωσης πραγματοποιείται στα Κέντρα Qualifica.
- ο Μαθήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων:
 - ο Ευέλικτα εκπαιδευτικά προγράμματα, μεταβλητής διάρκειας, που απευθύνονται ειδικά σε ενήλικες και επιτρέπουν την ανάπτυξη κοινωνικών, επιστημονικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για την άσκηση μιας επαγγελματικής δραστηριότητας, ενώ παράλληλα επιτυγχάνεται το επίπεδο της βασικής ή της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα μαθήματα αυτά οργανώνονται σε διαφορετικούς τύπους εκπαιδευτικών προγραμμάτων: βασική εκπαίδευση, ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, διπλή πιστοποίηση ή προγράμματα που σχετίζονται με την ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων. Το πρόγραμμα σπουδών αυτών των μαθημάτων περιλαμβάνει: Βασική κατάρτιση, Τεχνολογική κατάρτιση, Μάθηση στο χώρο εργασίας.
 - ο Τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων μπορεί να αποτελούν την κατάλληλη επιλογή για όσους είναι 18 ετών και άνω.
 - ο Η ολοκλήρωση ενός προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων επιτρέπει την απόκτηση πιστοποιητικού βασικής εκπαίδευσης (^{4ο}, ^{6ο} ή ^{9ο} έτος φοίτησης) ή πιστοποιητικού ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (^{12ο} έτος φοίτησης).
- ο Πιστοποιημένη αρθρωτή κατάρτιση
- ο Οργανώνεται σε Μονάδες Βραχυπρόθεσμης Κατάρτισης (STTU) ή Μονάδες Ικανότητας (CU) με σκοπό την προώθηση της πρόσβασης σε προσόντα μέσω ευέλικτων και αρθρωτών διαδρομών. Η πιστοποιημένη αρθρωτή κατάρτιση μπορεί επίσης να αναπτυχθεί με βάση τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες διαδρομές, που έχουν οργανωθεί προηγουμένως και πιστοποιηθεί ανεξάρτητα, και οι οποίες είναι διαθέσιμες στον Εθνικό Κατάλογο Προσόντων. Απευθύνεται σε ενήλικες ηλικίας 18 ετών και άνω. Η πιστοποιημένη αρθρωτή κατάρτιση επιτρέπει την απόκτηση ενός ή περισσότερων προσόντων επιπέδου 1, 2, 3, 4 ή 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, τα οποία εντάσσονται στον Εθνικό Κατάλογο Προσόντων.
- ο Διαδρομές ολοκλήρωσης της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης:
 - ο Δημιουργήθηκαν για όσους παρακολούθησαν εκπαιδευτικά προγράμματα ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία είχαν αναπτυχθεί στο πλαίσιο καταργημένων προγραμμάτων σπουδών, χωρίς να τα έχουν ολοκληρώσει. Τα προγράμματα αυτά επιτρέπουν στον υποψήφιο να ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, μέσω εξετάσεων ή παρακολούθησης Μονάδων Βραχυπρόθεσμης Κατάρτισης, εφόσον του λείπουν έως και έξι μαθήματα/έτος (τα οποία μπορούν να κατανέμονται σε όλα τα σχολικά έτη του κύκλου σπουδών ή να συγκεντρωθούν σε ένα μόνο έτος).
 - ο Απευθύνονται σε ενήλικες ηλικίας 18 ετών και άνω. Η πιστοποίηση που αποκτάται μέσω των Διαδρομών Ολοκλήρωσης της Ανώτερης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αντιστοιχεί στο ^{12ο} έτος σχολικής φοίτησης και απονέμει προσόν επιπέδου 3 ή 4 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων

- ο Επιτροπή Αξιολόγησης και Πιστοποίησης
 - ο Φορέας που ενεργοποιείται όποτε ένας ενήλικας έχει ατελή πορεία προσόντων, με μερικές πιστοποιήσεις που έχουν αποκτηθεί σε περισσότερες από μία εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές διαδρομές ή μέσω της διαδικασίας αναγνώρισης, επικύρωσης και πιστοποίησης ικανοτήτων.
 - ο Ενήλικες ηλικίας 18 ετών και άνω με ατελή εκπαιδευτική πορεία.
 - ο Μέσω της Επιτροπής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης, ένα σχολικό πιστοποιητικό βασικού επιπέδου (4,^{6ου} ή ^{9ου} έτους φοίτησης) ή πιστοποιητικό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (^{12ου} έτους φοίτησης), επαγγελματικό πιστοποιητικό ή και τα δύο (στην περίπτωση αυτή, ονομάζεται διπλή πιστοποίηση), τα οποία απονέμουν επίπεδο 1, 2, 3, 4 ή 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.
- ο Αναγνώριση ξένων προσόντων.

Ανάγκες της αγοράς στον τομέα του τουρισμού στην Πορτογαλία

Οι πληροφορίες σε αυτό το θέμα βασίζονται στους ιστότοπους: https://www.turismodeportugal.pt/pt/Turismo_Portugal/Estrategia/agenda-valorizacao-profissionais-turismo/Paginas/default.aspx και <https://tef-project.eu/guides-toolkit#skill>.

Το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο του τουριστικού τομέα, γι' αυτό και είναι απαραίτητο να επενδύουμε στους ανθρώπους και να αναδεικνύουμε την αξία των επαγγελματιών, προκειμένου να προσελκύσουμε ταλέντα. Μετά την πανδημία, αυτό έχει καταστεί ακόμη μεγαλύτερη πρόκληση. Η Ατζέντα για τα Επαγγέλματα του Τουρισμού 2023-2026 έχει σχεδιαστεί με στόχο τη βελτίωση της απασχόλησης στον τομέα. Σκοπός είναι η αναβάθμιση της αξίας των ανθρώπων και των επαγγελματιών, ώστε να προσελκύσουμε εργαζόμενους στον τουρισμό, να διατηρήσουμε τα ταλέντα και να δημιουργήσουμε τις συνθήκες για την επανένταξη επαγγελματιών που έχουν ήδη εργαστεί στον τομέα.

Το 2022, σύμφωνα με στοιχεία του INE, 286.600 άτομα εργάζονταν στους τομείς της διαμονής, της εστίασης και σε παρόμοιους τομείς στην Πορτογαλία. Αναμένεται ότι τα επόμενα 10 χρόνια, αυτό θα αντιστοιχεί σε περισσότερες από 19.000 νέες θέσεις εργασίας ετησίως. Υπάρχει, ωστόσο, ανησυχία για την έλλειψη εργατικού δυναμικού, ειδικά στον ξενοδοχειακό κλάδο. Εκτιμάται ότι 50.000 κενές θέσεις εργασίας παραμένουν ακάλυπτες στην Πορτογαλία. Στον τομέα της διαμονής και της εστίασης, αναμένεται ότι 1 στις 8 κενές θέσεις θα παραμείνει ακάλυπτη, ενώ στον τομέα της τουριστικής ψυχαγωγίας 1 στις 10 αγγελίες δεν έχει υποψηφίους ([Agenda Profissões do Turismo, 2023](#)).

Τα στοιχεία του INE δείχνουν ότι το 49% του εργατικού δυναμικού στον τουρισμό διαθέτει βασική εκπαίδευση, το 37% δευτεροβάθμια και μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση και μόνο το 14% ανώτατη εκπαίδευση (INE, 2022). Μια άλλη δυσκολία που έχει εντοπιστεί στον τομέα αφορά τις αμοιβές που εφαρμόζονται στον κλάδο. Τα στοιχεία του INE για το 2021, που αφορούν τα μέσα ακαθάριστα μηνιαία εισοδήματα ανά εργαζόμενο ανά συνιστώσα αμοιβής και οικονομική δραστηριότητα στον κλάδο (διαμονή, εστίαση και παρόμοιες δραστηριότητες), είναι χαμηλότερα από τα μέσα εισοδήματα της οικονομίας, ακόμη και για το ίδιο επίπεδο επαγγελματικών προσόντων. Τα στοιχεία δείχνουν ότι το 27% των εργαζομένων σκοπεύει να εγκαταλείψει τον επαγγελματικό του τομέα στον κλάδο λόγω

των χαμηλών μισθών, των άκαμπτων ωρών εργασίας, καθώς και της δυσκολίας και της έλλειψης επαγγελματικής εξέλιξης. Οι ανάγκες του κλάδου αφορούν: την προσέλκυση και τη διατήρηση ταλαντούχων εργαζομένων· την κατάρτιση και την επανεκπαίδευση ταλαντούχων εργαζομένων· την επένδυση στην αναγνώριση των επαγγελματιών και των επαγγελματιών του τουρισμού· την επένδυση στη βελτίωση των αποδοχών και των παροχών των επαγγελματιών· την αναβάθμιση της ποιότητας της εργασίας· την ενίσχυση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής ([Agenda Profissões do Turismo, 2023](#)).

Οι 5 κύριες προκλήσεις που προσδιορίστηκαν στη Στρατηγική για τον Τουρισμό του 2027 είναι:

- _ Η καταπολέμηση της εποχικότητας·
- _ Την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτισμού·
- _ Την κατανομή της ζήτησης·
- _ Την κατάρτιση και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού·
- _ Η τόνωση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας.

Με την πάροδο των ετών, έχει γίνει δύσκολο να βρεθούν επαγγελματίες με τις δεξιότητες και την επιθυμία να εργαστούν στον τομέα του τουρισμού. Η εποχικότητα και η αστάθεια των ωρών εργασίας είναι μερικοί από τους παράγοντες που καθιστούν τον τομέα λιγότερο ελκυστικό. [Το έργο TEF](#) (Tourism Education Future) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απασχόληση εργαζομένων με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης, όπως βοηθοί μαγειρικής, καθαριστές και βοηθοί, μεταξύ άλλων, θα μειωθεί.

Στη μελέτη TEF, εντοπίστηκαν οι ακόλουθες ανάγκες:

- Μεγαλύτερη σύνδεση των σχολικών μαθημάτων με τα προγράμματα κατάρτισης.
- Ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης / βελτίωση των δεξιοτήτων των φοιτητών και του προσωπικού στον τομέα του μάρκετινγκ, συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού μάρκετινγκ, του σχεδιασμού τουριστικών προϊόντων, της καινοτομίας και της διαφοροποίησης της τουριστικής εμπειρίας, της κατάρτισης προφίλ τουριστικών καταναλωτών, καθώς και της ενίσχυσης της βιωσιμότητας των τουριστικών προϊόντων.
- Επανεκπαίδευση ανέργων ηλικιωμένων στον τομέα της φιλοξενίας.
- Μείωση της εναλλαγής προσωπικού και βιώσιμη ενίσχυση του τομέα

Στην Πορτογαλία, παρατηρείται μια αυξανόμενη τάση απασχόλησης μεταναστών στον τουριστικό τομέα. Ωστόσο, πολλοί από αυτούς αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην επικοινωνία στα πορτογαλικά, γι' αυτό τα σχολεία και τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) θα πρέπει να προσφέρουν μαθήματα στον τομέα της φιλοξενίας καθώς και μαθήματα γλώσσας για τους μετανάστες. Θα πρέπει επίσης να εκπαιδευτούν ώστε να αποκτήσουν μια στέρεη κατανόηση της πορτογαλικής κουλτούρας και της φυσικής κληρονομιάς, προκειμένου να εκπληρώσουν τον ρόλο τους ως «πολιτισμικοί μεσάζοντες», κάτι που συχνά αναμένεται στον τουρισμό. Τέλος, χρειάζονται ιδιαίτερη φροντίδα όσον αφορά την ένταξή τους στο εργατικό δυναμικό και στην τοπική κοινότητα, ώστε να επιτευχθεί η βιώσιμη ενίσχυση του τομέα.

Μια άλλη ανάγκη της αγοράς είναι η προσαρμογή των μισθών που ισχύουν στον τομέα. Οι χαμηλοί μισθοί απομακρύνουν τους ανθρώπους από τον τομέα, καθιστώντας τον μη ελκυστικό.

Μία από τις προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί για μια δεκαετή στρατηγική αφορά το ανθρώπινο δυναμικό: την προώθηση της απασχόλησης, την κατάρτιση και την αναγνώριση της αξίας των ανθρώπων, καθώς και την αύξηση του εισοδήματος των

επαγγελματιών του τουρισμού. Ένας από τους στόχους του τομέα είναι να διπλασιαστεί το επίπεδο της δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στον τομέα του τουρισμού.

Μία από τις γραμμές δράσης που ορίζονται στη στρατηγική του τουρισμού της Πορτογαλίας είναι η «Ενίσχυση της γνώσης»:

- Προώθηση των τουριστικών επαγγελματιών και κατάρτιση κρίσιμης μάζας προσαρμοσμένης στις ανάγκες της αγοράς, καθώς και προώθηση της ισότητας των φύλων και των ευκαιριών. Το ζήτημα του φύλου αξίζει ιδιαίτερη προσοχή – οι γυναίκες αντιμετωπίζουν πιο δύσκολες ώρες εργασίας, καθώς συχνά φέρουν διπλό φορτίο – σπίτι, φροντίδα της οικογένειας και εργασία· τα γενικά οικογενειακά προβλήματα πρέπει να αναγνωριστούν προκειμένου να προσελκύσουμε και να διατηρήσουμε περισσότερες γυναίκες (εφ' όσον οι ρόλοι των φύλων δεν αλλάξουν ουσιαστικά, κάτι που απαιτεί πολύ χρόνο...).

- Διασφάλιση της μεταφοράς γνώσεων από εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα προς τις επιχειρήσεις (χρειάζομαστε συνεργασία, διπλά πτυχία και περισσότερη κατάρτιση).

- Η διάδοση γνώσεων και στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη χρήση και τη ζήτηση των τουριστικών προορισμών, με στόχο την αποφυγή των αρνητικών επιπτώσεων του τουρισμού.

- Συνεχής κατάρτιση επιχειρηματιών και στελεχών, ώστε να ηγηθούν του τουρισμού του μέλλοντος – τεχνολογικού, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμου.

- Εδραίωση της Πορτογαλίας ως έξυπνου (και βιώσιμου) προορισμού.

TourX

www.tour-x.eu

CAMERA DI COMMERCIO
ITALO - ELLENICA DI SALONICO

IME GSEVEE
Small Enterprises Institute
01 666 1000

REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND
OPATICA

HELLENIC
OPEN
UNIVERSITY

CONFINDUSTRIA
Veneto SIAV s.p.a.

REGIONE DEL VENETO

Skills
Together

mundus

ASOFUER
ASSOCIAÇÃO DE FORTALECIMENTO
PROFESSORES DE PORTUGUESA

ESCUOLA DE
HOSTELERIA
EUROPEA

universidade
de aveiro

DEHOGA
BRANDENBURG

AT
AUTONOME
TUTOREN
BRANDENBURG

BK
BRANDENBURG

EVTA
European Vocational Training Association

EVBB
EUROPAISCHES VERBAND
BERUFLICHER BILDUNGSZUGER

ESPC

